

Memo

Aan **Gemeente Krimpenerwaard**
T.a.v. Maaïke van Leyenhorst
Postbus 51
2820 AB Stolwijk

Onze referentie BW/2015/0032

Datum 26 maart 2015

Betreft Stichting Onderwijs Pr1mair – besluitvorming

1. Inleiding

De gemeente Krimpenerwaard is één van de 'deelnemers' (betrokken partijen) bij de Stichting Onderwijs Pr1mair ("**SOP**"). Naar ik begrijp is de vraag gerezen hoe een (her)benoeming van de voorzitter van de raad van toezicht van SOP (de "**RvT**") dient plaats te vinden.

Ten aanzien van de besluitvormingsprocessen binnen de rechtspersoon SOP zijn de volgende bronnen relevant:

- het Burgerlijk Wetboek, met name boek 2 (rechtspersonen);
- de statuten van SOP; en
- de Wet op het primair onderwijs (met name artikel 48).

Van deze bronnen heb ik kennis genomen. Mij is overigens medegedeeld dat er binnen SOP geen reglementen van kracht zijn.

2. Analyse

De besluitvorming binnen stichtingen wordt geregeld in boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, in het bijzonder de artikelen 12 tot en met 16. De wet bepaalt niet expliciet op welke wijze besluitvorming dient plaats te vinden. Voor zover de wet, statuten of reglementen niets bijzonders bepalen, geldt dat er bij volstrekke (ofwel 'gewone') meerderheid besluiten genomen kunnen worden¹. Ten aanzien van de benoeming van

¹ Voor naamloze en besloten vennootschappen wordt dit met zoveel woorden in Asser/Maeijer, Van Solinge & Nieuwe Weme 2-II* (2009), nr. 418 gesteld. Ik zou menen dat het daar besproken uitgangspunt ook voor stichtingen opgaat.

bestuurders of leden van de RvT van SOP gelden geen bijzondere wettelijke of statutaire quorumvereisten; dit kan derhalve bij volstreekte meerderheid plaatsvinden².

Artikel 11 lid 2 van de statuten van SOP bepaalt – zakelijk weergegeven – dat de leden van de RvT worden benoemd door “de gemeenteraden”. Uit artikel 2 onder a. en c. van de statuten van SOP leid ik af dat hiermee kennelijk wordt bedoeld op de gemeenteraden van de gemeenten die ‘deelnemen’ aan de stichting³. Deze statutaire bepalingen zijn in onderling verband niet geheel eenduidig. Op basis van een letterlijke lezing van de tekst van de statuten zou ik echter menen dat hieruit volgt dat het oordeel van de gezamenlijke gemeenteraden bepalend is. Aannemende dat de gemeenteraden niet in gezamenlijke vergadering bijeen zijn gekomen, vindt de besluitvorming omtrent de benoeming naar mijn mening plaats door te inventariseren hoe de besluitvorming in de afzonderlijke gemeenteraden heeft plaatsgevonden. Hierbij geldt dat een benoemingsbesluit voor aangenomen dient te worden gehouden indien de meerderheid van de gemeenteraden met het benoemingsvoorstel heeft ingestemd.

In recente jurisprudentie over de uitleg van statutaire bepalingen komt het beeld naar voren dat statutaire bepalingen in beginsel aan de hand van hun letterlijke tekst dienen te worden uitgelegd (het zogenaamde ‘CAO-criterium’⁴). Het ‘Haviltex-criterium’⁵ (waarbij gewicht wordt toegekend aan de bedoelingen van partijen) wordt doorgaans niet gehanteerd bij de uitleg van statutaire bepalingen. Een reden hiervoor is dat statutaire bepalingen kenbaar zijn voor, en tevens gevolgen kunnen hebben voor, derden die niet bij het opstellen van de statuten betrokken zijn geweest. Dat betekent dat in beginsel mag worden uitgegaan van een letterlijke uitleg. Niettemin zouden de partijbedoelingen van belang kunnen zijn. Mochten er concrete aanwijzingen zijn dat de gemeenten destijds een werkwijze voor ogen hadden die materieel afwijkt van de werkwijze zoals deze in de statuten van SOP terugkomt, dan is een nuancering van het voorgaande wellicht op zijn plaats.

3. Conclusie

Ervan uitgaande dat de gemeenteraden van de aan SOP deelnemende gemeenten (aantoonbaar) in meerderheid hebben ingestemd met de herbenoeming van de voorzitter van de RvT van SOP, heeft de benoeming van deze persoon rechtsgeldig (i.e. in overeenstemming met de wettelijke en statutaire bepalingen ter zake) plaatsgevonden.

² In Asser/Maeijer & Kroeze 2-I* (2015), nr. 280 e.v. wordt uitgebreid ingegaan op stemmingen en besluiten binnen rechtspersonen. Ik lees daarin niets dat aan het voorgaande afbreuk doet.

³ Naar ik begrijp zijn dit momenteel de ‘Krimpenerwaardgemeenten’, Oudewater en Montfoort.

⁴ Vernoemd naar de zogenaamde CAO-arresten: HR 17 en 24 september 1993, NJ 1993, 173 en 174. Zie voor een overzichtsartikel over deze problematiek: S. Rijpma, Uitleg van statuten, een objectieve Haviltex?, TOP 2014, nr. 3, pag. 20 e.v.

⁵ Vernoemd naar het zogenaamde Haviltex-arrest: HR 13 maart 1981, NJ 1981, 635.

